

Zeslabit odlesky na hladkých površích je možné pomocí polarizačního filtru. Stačí filtrem jednoduše otáčet, dokud nedosáhnete požadovaného efektu.

FOTOGRAFIE: ELIN RANTAKRANS

21 Fotografování skrze sklo bez reflexů

Používání polarizačního filtru

Hladké povrchy – jako je například vodní hladina, sklo nebo chromování na automobilech – odrážejí své okolí. Použití polarizačního filtru je tím nejjednodušším způsobem, jak zařídit, aby vám nechtěné odrazy nezkazily záběr, a také vám umožní efektivně fotografovat skrze sklo nebo dno pod vodní hladinou. Polarizační filtry se skládají ze dvou částí a otáčením přední příruby se nastavuje jejich účinek. Sílu jejich efektu můžete pozorovat v reálném čase v hledáčku fotoaparátu. Pokud filtr žádný viditelný efekt nemá, můžete ho rovnou sundat, protože pohlcuje část vstupujícího světla a ovlivňuje tak expozici. A mimochodem, ani polarizační filtry nedokážou zabránit odleskům na kovových površích.

Polarizační filtry také pomáhají zlepšit barevné podání – například mraky fotografované polarizačním filtrem jsou vždy dobře vykreslené, protože filtr zvyšuje kontrast mezi oblohou a mrakem a také prohlubuje modrou barvu oblohy. Jinými slovy, polarizační filtr dodává krajinám (i jiným typům snímků) ono pověstné „něco navíc“ zvýšením kontrastu a sytosti barev.

22 Intenzivnější barvy

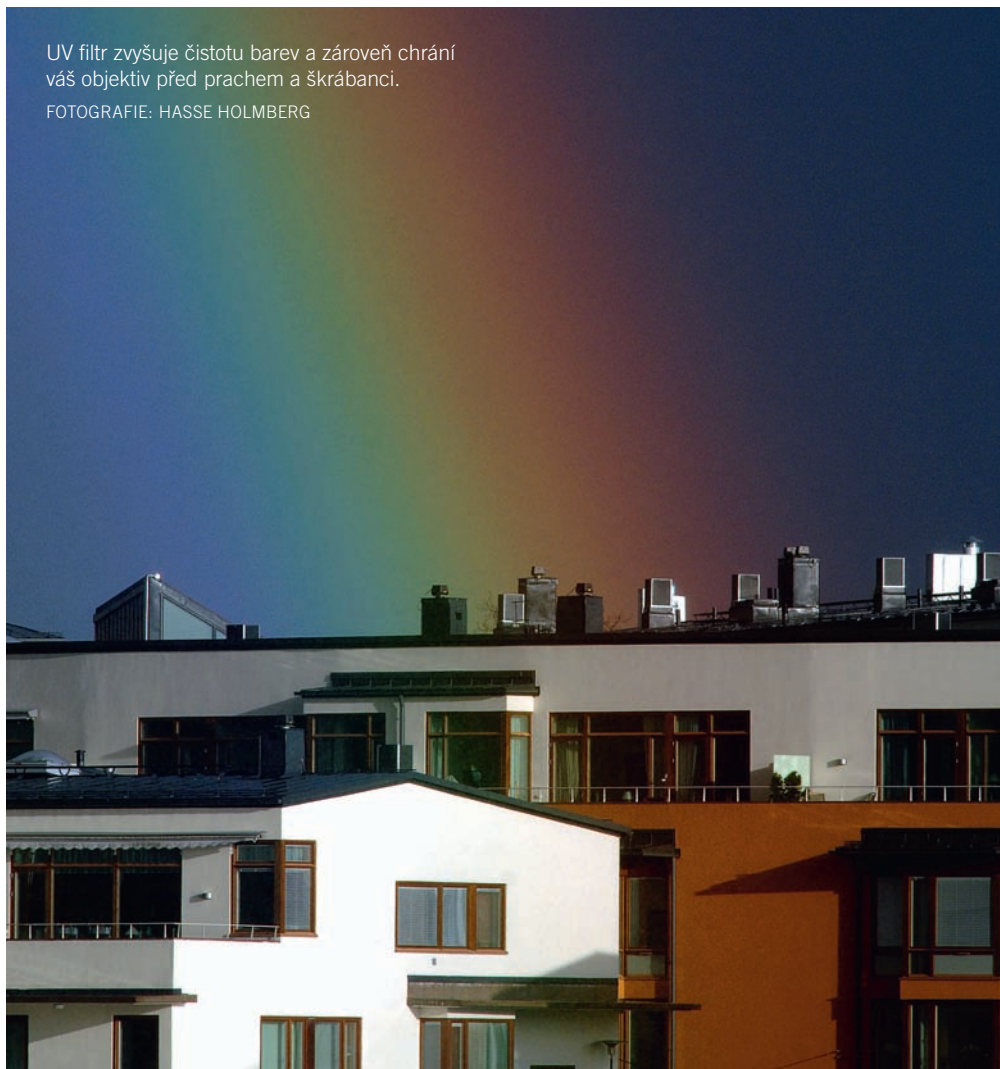
Používání UV filtru

Jasně barvy jsou pro lidské oko vždy přitažlivé. Rádi se díváme na fotografie plné jasných, bohatých barev, i když třeba takové barvy v okamžiku pořízení snímku vidět nebyly. Pozdější zpracování na počítači je jednou z možností, jak barvám na vašich fotografiích pomoci, ale jednodušším způsobem je nasadit na objektiv UV filtr už při fotografování. UV filtr neovlivňuje expozici tak silně jako polarizační filtr (viz tip číslo 21), ale také zvýrazňuje zachycované barvy. Snižuje rovněž potenciální snížení ostroty vzdálených objektů, které může UV záření způsobit, a chrání vaše objektivy před prachem, špínou a škrábanci. UV filtr je užitečnou ochranou před poškozením objektivu a zajistí vám na mnoho let čisté a ostré snímky.

UV filtr je tím nejdůležitějším příslušenstvím k objektivu, které se dá koupit, a nemusíte se bát mít jej nasazený trvale. I u kvalitních filtrů je podstatně levnější vyměnit poškrábaný kus než kupovat nový objektiv. Při nákupu stačí zkontrolovat, že filtr má stejný rozměr závitu jako váš objektiv, aby pasoval.

UV filtr zvyšuje čistotu barev a zároveň chrání váš objektiv před prachem a škrábanci.

FOTOGRAFIE: HASSE HOLMBERG

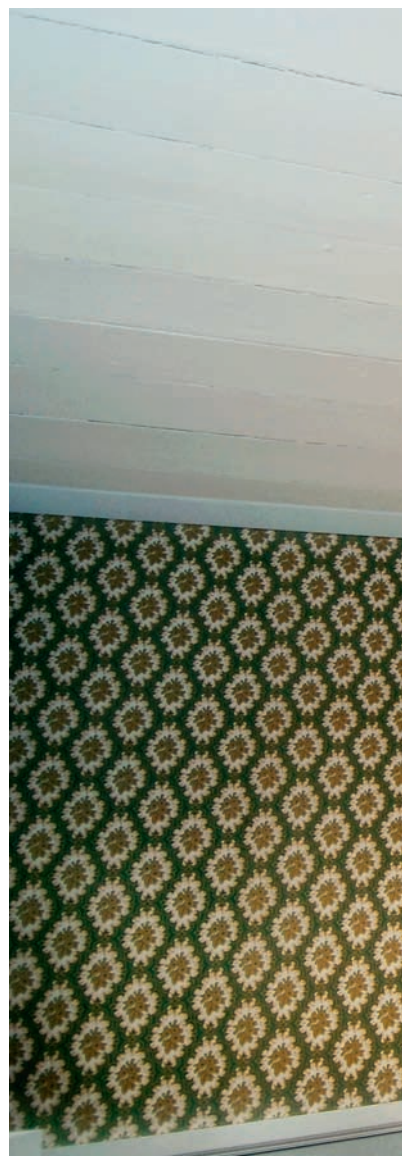

23 Fotografování ve smíšeném osvětlení

Používání filtru pro vyvážení bílé

Moderní digitální fotoaparáty mají různá vlastní nastavení vyvážení bílé, i když ta ne vždycky odpovídají svým označením tak přesně, jak by nám jejich výrobci chtěli namluvit. Ani automatické režimy fotoaparátu se vždycky se změnami světla nevyrovnají tak dobře, jak bychom od nich chtěli. Platí to zejména za svítání a za soumraku a také v situacích, kdy se studené světlo zářivek míchá s teplejším světlem žárovkových světel. V takových situacích může být odpovědí filtr pro vyvážení bílé (viz tip číslo 49).

Filtr pro vyvážení bílé vlastně není filtrem jako takovým. Jde v podstatě o kus bílého plastu ve tvaru filtru, který se dá použít pro manuální nastavení vyvážení bílé. Stačí nasadit jej na objektiv a použít vlastní nastavení vyvážení bílé vašeho fotoaparátu ke změření barevné teploty dopadajícího světla. Použití takto ručně nastavené hodnoty vám ve složitých světelných podmínkách většinou dá lepší výsledky.

Jediným způsobem, jak zaručit správné vyvážení bílé při míchání světla z různých zdrojů, je nastavit vyvážení bílé ručně. Zde může být filtr pro vyvážení bílé užitečným pomocníkem.

FOTOGRAFIE: MARTINA HOLMBERG

24 Rozsah objektivu kompaktního fotoaparátu Používání prodlužujících a širokoúhlých předsádek

Některé objekty se obtížně fotografují vzhledem k tomu, že realita je trojrozměrná a na fotografiích máme k dispozici na hraní jen dva rozměry. Mnoho snímků tak vypadá ploše a nezajímavě. Zdůraznit velikost objektu oproti jeho okolí je možné záběrem zblízka s využitím širokoúhlé předsádky na objektivu vašeho kompaktního fotoaparátu. Prodlužující telepředsádky vám zase pomohou zachytit detaily i u vzdálených objektů.

Teleobjektivy a širokoúhlé objektivy otevírají majitelům kompaktních fotoaparátů úplně nové světy a možnosti. Tyto přídatné „objektivy“ se nasazují jako filtry na zabudovaný zoom objektiv fotoaparátu. Jejich největším problémem je to, že většina z nich je použitelná jen na konkrétním fotoaparátu nebo výrobní řadě fotoaparátů určitého výrobce. Před nákupem se tedy ujistěte, že daná předsádka je určena pro váš fotoaparát. A stejně jako téměř u všeho, co se nasazuje na objektiv, i u těchto přídatných objektivů platí, že snižují množství světla, které vstupuje do objektivu. Automatický měřicí systém fotoaparátu je schopen to kompenzovat, ale bude muset používat delší časy závěrky.

Přídavný teleobjektiv nasazený na objektivu kompaktního fotoaparátu vám umožní detailnější záběr vzdáleného objektu.

FOTOGRAFIE: ARI BYSTRŮM

Makrosnímky, jako je například tento, můžete fotografovat kompaktním fotoaparátem s předsádkou pro snímky zblízka.

FOTOGRAFIE: SEBASTIAN ROMERT

25 Makrosnímky bez drahých speciálních objektivů Používání předsádek pro fotografování zblízka

I méně odvážní fotografové a ti, kteří mají omezenější rozpočet, mohou objevovat nádherný svět makrofotografie tak, že na kompaktní fotoaparát nasadí jednoduchou předsádku pro fotografování zblízka a nebudou se bát si na zahradě ušpinit kolena. I takto jednoduše se dají pořídit fantastické záběry. Předsádky pro fotografování zblízka zkracují zaostřitelnou vzdálenost, takže umožňují fotografovat daleko bližší objekty, než by bylo s daným objektivem možné normálně. Umožní vám dostat se blíž, i když ne zase tak blízko jako opravdové makroobjektivy (viz tip číslo 5), které jsou schopné zachytit neuvěřitelné detaily.

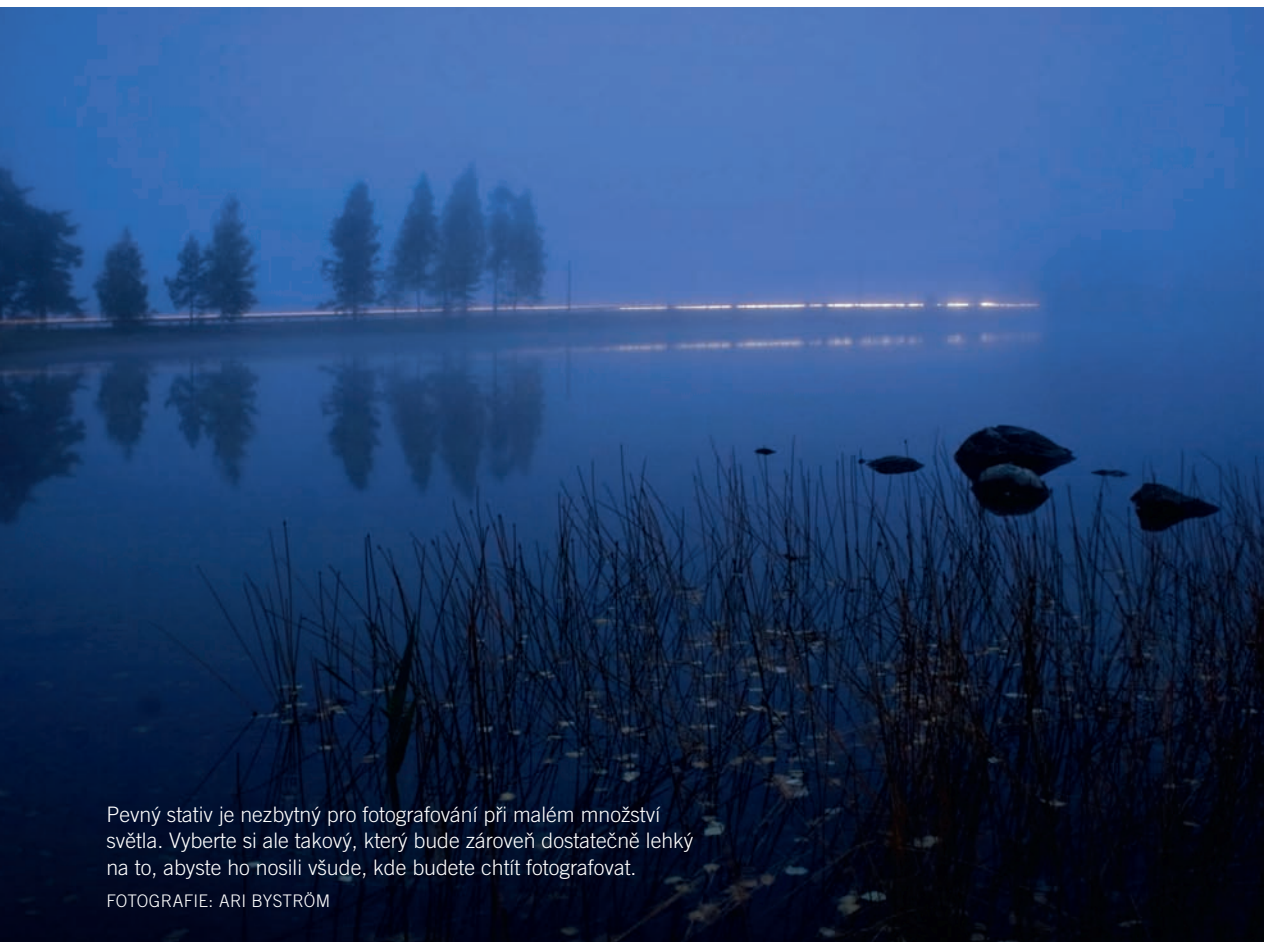
Při fotografování rostlin a hmyzu zblízka je třeba si dávat pozor na několik věcí. Jednou z nich je to, že hloubka ostrosti při záběrech zblízka je velmi nízká, a je tedy dobrý fotoaparát pokud možno vždy nějak podepřít, aby se při jeho nechtěném pohybu rovina zaostření neposunula. I když třeba nemáte zrovna s sebou stativ, opřete fotoaparát o kámen, o zem nebo třeba o vlastní koleno – pomůže vám to zabránit nechtěnému roztřesení fotoaparátu při snímání.

Stejně jako u ostatního příslušenství pro objektivy musí průměr závitu předsádky odpovídat závitu pro filtry na vašem objektivu. Pro některé kompaktní fotoaparáty bez závitu na objektivu jsou také k dispozici adaptéry pro nasazení filtrů.

26 Stabilní základna pro váš fotoaparát Používání stativů

Fotografování s nízkou úrovní osvětlení bez blesku vyžaduje dlouhé expoziční časy, aby na snímač dopadl dostatek světla. Stativ a nízké nastavení citlivosti ISO jsou v takových situacích nezbytné, pokud chcete dostat snímky, které nebudou plně rušivého šumu. Stativ musí být především stabilní a musí mít nastavitelnou hlavu, která vám umožní otočení fotoaparátu pro fotografování na výšku i na šířku (viz tip číslo 28).

Fotoaparát s nasazeným dlouhým objektivem může být poměrně těžký, takže budete potřebovat stativ, který je sám dostatečně těžký a pevný na to, aby udržel vaši fotovýbavu bez rizika roztřesení, nebo dokonce převrácení. Obvykle platí, že čím více částí stativ tvoří, tím méně stabilní bude. Problém je ale také v tom, že čím těžší stativ bude, tím obtížnější bude ho nosit. Váš výběr tak bude záležet na tom, jestli budete chtít stativ používat na mnoha různých místech. Opět platí, že pokud si koupíte příliš těžký stativ, může to skončit tím, že jej budete nechávat doma, kde vám nijak nepomůže.

Pevný stativ je nezbytný pro fotografování při malém množství světla. Vyberte si ale takový, který bude zároveň dostatečně lehký na to, abyste ho nosili všude, kde budete chtít fotografovat.

FOTOGRAFIE: ARI BYSTRŮM

Roztřesení fotoaparátu a pohybová neostrost nejsou totéž. Roztřesení fotoaparátu při dlouhých expozicích můžete zabránit použitím dálkové spouště.

FOTOGRAFIE: MARTINA HOLMBERG

27 Jak zabránit roztřesení fotoaparátu Používání dálkové spouště

Pokud nechcete během delších expozic fotoaparát roztřást, hodí se dálková spoušť. Konvenční kabelové spouště se připojují přímo do zdířky na fotoaparátu a pro pořízení fotografie stačí stisknout tlačítko na druhém konci. Nehrozí tak roztřesení fotoaparátu při mačkání spouště. Dále jsou k dispozici dálkové ovladače složené z přijímače připojeného k fotoaparátu a vysílače se spouští, který funguje i na větší vzdálenost. Je to skvělý nástroj pro situace, kdy nechcete nebo nemůžete zůstat u fotoaparátu. Špičkové dálkové ovladače se také dají naprogramovat tak, aby automaticky nastavovaly ostření nebo pořizovaly celou sérii snímků s různým nastavením, a některé modely mají dokonce ještě další funkce (viz tip číslo 59).

Mimochodem roztřesení fotoaparátu není totéž jako pohybová neostrost. Roztřesení fotoaparátu vzniká, jak už sám název napovídá, pohybem fotoaparátu, zatímco pohybová neostrost vzniká pohybem fotografovaného objektu a jde o efekt, který se často využívá i záměrně. Stativ a dálková spoušť jsou velmi vhodné právě pro zachycení pohybové neostrosti pomocí dlouhé expozice. Pohybující se lidé se docela snadno fotografují jen v přirozeném světle – což je situace, kdy právě může vzniknout pohybová neostrost zajímavého typu, jako např. na horním snímku.

Fotografování je ještě větší zábava, když máte pro danou situaci to správné vybavení. Kulová hlava stativu vám usnadní objevování nových perspektiv.

FOTOGRAFIE: MARTINA HOLMBERG

28 Flexibilní stativové hlavy

Používání kulové hlavy

S kulovou hlavou na stativu je fotografování krajiny opravdovým potěšením. Nejlepším časem, kdy se dá krajina fotografovat, jsou svítání a soumrak, a použití kvalitní sestavy stativu a stativové hlavy vám umožní soustředit se více na pořízení snímku než na techniku.

K dispozici je mnoho různých stativových hlav, ale kulové jsou z nich zdaleka nejuniverzálnější a nejsnáze použitelné. Pomocí kulové hlavy můžete kdykoliv srovnat polohu fotoaparátu s horizontem jedním jednoduchým pohybem. Jiné typy stativových hlav by vás v této situaci donutily k sérii drobných úprav nastavení ve svislém a vodorovném směru pro dosažení stejného efektu. Většina kvalitních stativových hlav má také rychloupínací desičku, která umožňuje nasadit nebo sundat fotoaparát ze stativu během několika sekund. Některé stativy mají zabudovanou vodováhu, která vám usnadní jemné doladění jejich nastavení, ale pokud ji zrovna ten váš stativ nemá, vždycky si můžete pořídit malou vodováhu do sáněk pro blesk na vašem fotoaparátu.

